

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 125/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. O. M., V., ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/110/2011 a jeho rozsudkom zo 4. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. O. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2012 doručená sťažnosť JUDr. O. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/110/2011 a jeho rozsudkom zo 4. októbra 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na Okresnom súde Brezno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C/71/2008 domáhal ochrany pred diskrimináciou v pracovnoprávnom vzťahu podľa zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“). Okresný súd jeho žalobnému návrhu vyhovel a rozsudkom sp. zn. 3 C/71/2008 z 10. novembra 2010 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu z 10. novembra 2010“) rozhodol, že sťažovateľ bol *„diskriminovaný v priamej diskriminácii, a to viacnásobne, a súčasne mi súd ako nemajetkovú ujmu priznal náhradu v sume 1.000,- eur. Pri určovaní výšky nemajetkovej náhrady v peniazoch súd zaujal stanovisko, že spoločenské postavenie upratovačky/ča, o ktoré som sa uchádzal a skutočnosť, že som od roku 2003 bol nezamestnaný a aj po mojej diskriminácii som nezamestnaný, nedávajú dôvod na vyššiu sumu satisfakcie ako je suma 1.000,- eur. Súd poukázal na to, že nedošlo k významnému zníženiu môjho postavenia v spoločnosti a nebolo znížené moje uplatnenie sa v spoločnosti.“*

Proti tomuto rozsudku vo vzťahu k výroku o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch podal sťažovateľ odvolanie, ktoré zdôvodnil takto: *„moje zneváženie v spoločnosti a znemožnenie môjho pracovného uplatnenia ako osoby absolútne hluchej je v situácii, keď iné pracovné miesto roky pre mňa ÚPSVaR nie je schopný nájsť, podstatne závažnejšie ako je poníženie a diskriminácia sudcov všeobecných súdov v porovnaní so sudcami ŠS-ŠTS v Pezinku.*

Poukázal som aj na iné prípady, kde súdy v EÚ priznali za diskrimináciu občanom viac ako 50.000,- eur. Okrem toho som uviedol, že v dôsledku postupu odporcu a mojej mnohoročnej nezamestnanosti zrejme od júna 2012 nedostanem vôbec starobný dôchodok, prípadne môj dôchodok bude potom nižší ako je dnešný čiastočný invalidný dôchodok. To je podľa mňa tak významný zásah do môjho spoločenského uplatnenia, že suma priznaná mi

OS Brezno je absolútne neprimeraná a stavia ma do postavenia menejcenného k iným občanom či sudcom všeobecných súdov v SR.“

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd, ktorý namietaným rozsudkom odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Pri posudzovaní sťažovateľom namietaného zneváženia v spoločnosti a zníženia jeho možnosti uplatniť sa vo vzťahu k právu na nemajetkovú ujmu v peniazoch si krajský súd v celom rozsahu osvojil dôvody prvostupňového rozsudku. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „porušovateľ práva doplnil dôvody v tomto smere tvrdením, že nie je možné, aby som sa porovnával so sudcami v SR a požadoval za diskrimináciu v pracovnom vzťahu toľko ako žiadajú sudcovia a koľko im už právoplatne v SR súdy priznali. Doslova z jeho rozsudku vyplýva, že v SR sú dve skupiny obyvateľov – bežní občania a sudcovia či verejní činitelia.“

Z opísaných skutočností podľa sťažovateľa vyplýva, že krajský súd «považuje postup odporcu v konaní, kde ma pre uplatnenie mojich práv znevažoval a hovoril o mne, že som psychicky postihnutý a iba sa hluchým robím, a snažím sa bezpracne získať obohatenie, za zlučiteľný s účelom súdneho konania, tak ako je upravený v O. s. p. Podľa KS Banská Bystrica konanie odporcu nijako nezvyšovalo moje zneváženie v spoločnosti. Tým sa fakticky odvolací súd stotožnil s názorom odporcu na moju osobu, a vedome zasiahol porušovateľ práva moje základné práva a slobody. Konal v rozpore s čl. 3 Dohovoru, pretože jeho dôvody uvedené v rozsudku sú neľudské a ponižujúce!

Naviac porušovateľ práva jasne určil, že v Slovenskej republike sú občania a nadobčania – sudcovia! Jasne potvrdil nerovnosť bývalého sudcu Krajského súdu v Bratislave, prokurátora MP v Bratislave a advokáta v jednej osobe – dnes úplne hluchého nezamestnaného a na druhej strane dnešných sudcov všeobecných súdov. Tým porušil čl. 12 ods. a čl. 46 ods. Ústavy SR, ale aj čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nie je v demokratickej spoločnosti prípustné, aby súdy vytvárali triednu spoločnosť a rovnako ako bola v dobe socializmu v ústave stanovená vedúca úloha komunistickej strany, stanovovali dnes elitu v podobe sudcov všeobecných súdov SR či politikov, a ostatní občania nie verejne činní by boli iba „podľudia“!».

Sťažovateľ v závere sťažnosti konštatuje, že „postup Krajského súdu v Banskej Bystrici je voči mojej osobe mimoriadne znevažujúci, nespravodlivý, svojvoľný, neústavný a svedčí o absolútnej ignorácii princípov demokratického súdnictva. To, že pre hluchotu od roku 2003 nemôžem vykonávať advokáciu a už vôbec nie sudcovskú funkciu neznamená, že som v porovnaní so sudcom menejcenný. Žiaden občan v SR pre svoje postihnutie alebo pracovné postavenie či nezamestnanosť, nesmie byť znevažovaný súdom. Navyiac v situácii keď som sa domohol, že som bol viacnásobne diskriminovaný v prijímacom konaní, a to aj pre hluchotu! Ak sú sumy priznané sudcom SR za diskrimináciu porovnateľné s tým, ako odškodňujú súdy v iných štátoch diskriminované osoby, je postup voči mne jasne diskriminačný.“

Vo vzťahu k odôvodneniu priznania finančného zadosťučinenia sťažovateľ poukázal „aj na Rozsudok EŠLP v Štrasburgu zo dňa 8. 11. 2011 vo veci občianky SR, ktorú v roku 2000 bez jej písomného a informovaného súhlasu na východnom Slovensku sterilizovali. EŠLP rozhodol, že boli porušené jej práva podľa čl. 3 a čl. 8 Dohovoru a priznal jej satisfakciu v sume 31.000,- eur. Toto rozhodnutie je právoplatné! Ak platia v SR mnou uvedené články ústavy a dohovoru, tak nemôžem žiadať menšiu satisfakciu, ako je suma 40.000,- eur.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo JUDr. O. M. garantované v čl. 12 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co/110/2011 bolo porušené.

2) Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co/110/2011 zo dňa 4. 10. 2011 a prikazuje tomuto súdu vo veci opätovne konať a rozhodnúť.

3) JUDr. O. M. priznáva finančné zadosťučinernie v sume 40.000,- eur...

4) Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastupovania JUDr. O. M....

5) Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť trovy právneho zastupovania...“

Okrem uvedeného sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní

ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa len v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, pričom sa sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať namietaný rozsudok krajského súdu, ako aj postup jemu predchádzajúci z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je jeho tvrdenie, že namietaným rozsudkom krajského súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu došlo k porušeniu okrem iného aj jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že keďže krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok, stotožniac sa tým s názorom odporcu na jeho osobu („že som psychicky postihnutý a iba sa hluchým robím, a snažím sa bezpracne získať obohatenie“), ako aj tým, že mal postupovať voči osobe sťažovateľa „mimoriadne znevažujúco, nespravodlivo, svojvoľne, neústavne“.

Ústavný súd ani vo veci sťažovateľa nespochybňuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inšinciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

V súvislosti s námietkou sťažovateľa o arbitrárnosti a neodôvodnenosti právnych a skutkových záverov krajského súdu v namietanom rozsudku ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľ ich formuluje vo veľmi abstraktnej a všeobecnej podobe bez naznačenia ich organickej väzby na namietaný rozsudok krajského súdu. Tieto skutočnosti by pri prísne formalistickom posúdení sťažnosti mohli zakladať aj dôvod na jej odmietnutie z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (nedostatok odôvodnenia ako obligatórna náležitosť každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Napriek tomuto nedostatku sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zamerá aj na posúdenie jej vecnej opodstatnenosti, pretože sťažovateľ, hoci má právnické vzdelanie, pri podaní sťažnosti nebol zastúpený advokátom a požiadal o jeho ustanovenie.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že *krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných odvolaním podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 OSP a napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.*

Ďalej ústavný súd upriamuje pozornosť na relevantnú časť odôvodnenia namietaného rozsudku, v ktorom sa uvádza, že *krajský súd „sa oboznámil s obsahom spisu a má zato, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave. Na správnych skutkových zisteniach prvostupňového súdu sa ani v štádiu odvolacieho konania nič nezmenilo.*

Podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody.“

S poukazom na citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku odvolací súd považoval odôvodnenie prvostupňového súdu za vecne správne a v podrobnostiach na tieto dôvody odkázal ďalej k tomu uvádzajúc:

«Ako je zrejmé z obsahu spisu, odvolaním odporcu nebol dotknutý výrok prvostupňového súdu, ktorým prvostupňový súd určil, že odporca v súvislosti s výberovým konaním na miesto upratovač/upratovačka postupoval voči navrhovateľovi v priamej diskriminácii. Táto časť napadnutého rozsudku je právoplatná, a preto odvolací súd môže skúmať len správnosť odvolaním dotknutej časti, ktorou prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 1 000,- Eur. Predovšetkým odvolací súd poukazuje na predmet sporu, ktorým bolo určenie, že sa odporca voči navrhovateľovi dopustil diskriminácie v súvislosti s výberovým konaním na miesto upratovač/upratovačka a v súvislosti s tým uplatnený nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Konanie pred prvostupňovým súdom sa teda viedlo o takom diskriminačnom konaní, aké v žalobnom návrhu uviedol navrhovateľ. Keďže prvostupňový súd v tejto časti

návrhu vyhovel a rozhodol tak, že navrhovateľ bol zo strany odporcu v súvislosti s výberovým konaním diskriminovaný, rozhodoval o výške nemajetkovej ujmy, ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť práve s týmto diskriminačným konaním. Preto dôvody odvolania, a to v odvolaní uvádzané 3-ročné znevažovanie zo strany odporcu, znevažovanie zo strany prvostupňového súdu, keď mu priznal ako nemajetkovú ujmu z uplatnenej sumy 100 000,- Eur len sumu 1 000,- Eur nie sú dôvodmi, s ktorými by sa mal odvolací súd dôvod zaoberať.

Úlohou odvolacieho súdu môže byť len posúdenie otázky, či vzhľadom na záväznosť prvostupňového právoplatného rozsudku o určení priamej diskriminácie v súvislosti s výberovým konaním je priznaná nemajetková ujma primeraná a v súlade s ust. § 9 ods. 3 zák. č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

Podľa § 9 ods. 1 Diskriminačného zákona každý má podľa tohto zákona právo na rovnaké zaobchádzanie a na ochranu pred diskrimináciou.

Podľa ods. 2 každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právach chránených záujmoch alebo slobodách, nedodrzaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie.

Podľa ods. 3, ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodrzaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tak domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o tejto časti uplatneného nároku postupoval v súlade s citovanou právnou úpravou, teda skúmal otázku, o koľko bola znížená spoločenská vážnosť a spoločenské uplatnenie navrhovateľa ako poškodenej osoby s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých k jej vzniku došlo. Úspech žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch závisí aj v zmysle antidiskriminačného zákona od toho, či bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Súd musí prihliadnuť

na závažnosť ujmy a všetky okolnosti, za ktorých k porušeniu práva poškodenej osoby došlo. Na uvedené možno zodpovedať len na základe dôkazov, ktoré v konaní produkuje navrhovateľ. Ako je zistené z obsahu spisu, prvostupňový súd v danej veci vykonal skutočne rozsiahle dokazovanie a pri úvahe pri rozhodnutí o výške primeraného zadostučinenia rozhodol v súlade s platnou právnou úpravou, to znamená, že zistil, že u navrhovateľa nebola znížená jeho dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie v takom rozsahu, ako si uplatnil navrhovateľ, to je pôvodne 10 000,- Eur a neskôr až 100 000,- Eur. Pokiaľ v tejto súvislosti poukazuje navrhovateľ na iné konania, kde v prípade antidiskriminačných žalôb boli zahraničnými súdmi priznávané vyššie sumy, prípadne porovnáva nároky sudcov v tzv. „antidiskriminačných žalobách“, odvolací súd musí poukázať na to, že každý prípad súd musí posudzovať jednotlivo a v takomto prípade, akým je určenie diskriminácie navrhovateľa v súvislosti s výberovým konaním na miesto upratovača/upratovačky u odporcu uvažovať len v týchto súvislostiach. Preto pokiaľ prvostupňový súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že by mu konaním odporcu vznikla nemajetková ujma v takom rozsahu, ako uplatnil (100 000,- Eur) správne rozhodol prvostupňový súd, že toto navrhovateľ nepreukázal a ani žiadne tvrdenia na túto skutočnosť, ktoré by prvostupňový súd nezobral do úvahy, neuviedol. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, ktorý už vychádzal z toho, že základ nároku je daný (keďže prvý výrok napadnutého rozsudku odvolaním dotknutý nebol) je prvostupňovým súdom priznaná nemajetková ujma v čiastke 1 000,- Eur dostatočná a zodpovedajúca.»

V nadväznosti na citovaný výňatok z odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd upriamuje pozornosť na § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, čo urobil aj krajský súd.

V danom prípade k námietkam sťažovateľa vyjadreným v jeho odvolaní zaujal podrobné stanovisko v odôvodnení svojho rozhodnutia už okresný súd, pričom z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa

v plnom rozsahu stotožnil s právnymi názormi prvostupňového súdu vyjadrenými v jeho rozhodnutí, ktoré ešte doplnil na zdôraznenie jeho správnosti, t. j. postupoval v súlade s § 219 ods. 2 OSP.

Vo svojej doterajšej judikatúre aj v nadväznosti na § 219 ods. 2 OSP ústavný súd zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na rozsudok okresného súdu z 10. novembra 2010, v ktorom sa uvádza:

„Navrhovateľ nežiadal, aby sa napravil protiprávny stav a taktiež nežiadal primerané zadosťučinenie, ale domáhal sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd na základe vykonaného dokazovania mal zato, že u navrhovateľa nebola znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie v takom enormnom rozsahu, aký si uplatnil navrhovateľ pôvodne v sume 300 000 Sk, t. j. 10 000 eur a neskôr rozšíril nemajetkovú ujmu na sumu 100 000 eur. Túto nemajetkovú ujmu súd stanovil v sume 1 000 eur, túto sumu súd považoval za dostačujúcu, pretože aj keď bol navrhovateľ odporcom priamo diskriminovaný pri výbere do zamestnania, u navrhovateľa sa pracovné postavenie nezmenilo, keďže aj pred výberovým konaním bol dlhodobo nezamestnaný a v tak rozsiahlom aspekte ako žiadal navrhovateľ nebola znížená ani jeho spoločenská vážnosť a ani jeho spoločenské uplatnenie, keďže sa výberové konanie týkalo funkcie upratovač/upratovačka. Podľa vyjadrenia samotného navrhovateľa, tento bol od roku 2003 nezamestnaným s výnimkou čiastkového zamestnania.“

Ústavný súd v súlade s uvedeným konštatuje, že krajský súd aj okresný súd konali v medziach svojej právomoci, keď v odôvodnení svojich rozhodnutí ústavne konformným spôsobom aplikovali príslušné právne predpisy (predovšetkým antidiskriminačný zákon a Občiansky súdny poriadok). V danom prípade namietaný rozsudok krajského súdu a zároveň rozsudok okresného súdu z 10. novembra 2010 podľa názoru ústavného súdu spĺňajú kritériá kladené na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré vyplývajú z ústavných

záruk základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých súčasťou je aj predpoklad, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite (m. m. II. ÚS 63/06).

Napadnutý rozsudok krajského súdu je náležité a primeraným spôsobom odôvodnený, a nemožno ho preto považovať za ústavne neakceptovateľný. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory krajského súdu svojimi vlastnými. Úlohou ústavného súdu nie je do detailov preskúmať vec z hľadiska v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízii napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení krajského súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010). Ústavný súd preto dospel k záveru, že krajský súd (v spojení s okresným súdom) rozsudok odôvodnil tak, že z tohto odôvodnenia nevyplývajú závery, ktoré by signalizovali, že by ním mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Za daných okolností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorým malo dôjsť namietaným rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, dospel k záveru, že je zjavne neopodstatnená, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 14 dohovoru

Podľa názoru sťažovateľa došlo napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, aj k porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 14 dohovoru, a to tým, že keďže krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, jasne určil, že *„v Slovenskej republike sú občania a nadobčania – sudcovia!... potvrdil nerovnosť bývalého sudcu Krajského súdu v Bratislave, prokurátora MP v Bratislave a advokáta v jednej osobe – dnes úplne hluchého nezamestnaného a na druhej strane dnešných sudcov všeobecných súdov“*.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 3 dohovoru okrem iného nikoho nemožno podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, rod alebo iné postavenie.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že jeho aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1

ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04).

Pretože ústavný súd nevyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom všeobecných súdov, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy. Navyše čl. 12 ods. 1 ústavy obsahuje iba všeobecný princíp rovnosti (nie princíp rovnosti pred súdom, ktorý je obsiahnutý v čl. 46 ods. 1 ústavy), a preto v okolnostiach danej veci už aj vzhľadom na uvedené k porušeniu tohto článku ústavy ani nemohlo dôjsť.

Z čl. 3 dohovoru vyplýva povinnosť štátov zabezpečiť, aby jednotlivci podliehajúci ich právomoci neboli vystavení zlému zaobchádzaniu alebo trestom vrátane zlého zaobchádzania zo strany ostatných jednotlivcov. Na to, aby zlé zaobchádzanie spadalo do pôsobnosti čl. 3 dohovoru, musí dosiahnuť určité minimum závažnosti. Vzhľadom na uvedené neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi namietaným postupom a rozsudkom krajského súdu a možným porušením čl. 3 dohovoru.

Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

Ústavný súd konštatuje, že napadnutý postup a rozhodnutie krajského súdu nemohol žiadnym spôsobom zasiahnuť ani do práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 14 dohovoru. Z argumentácie uvádzanej sťažovateľom nevyplýva, že by sa s ním z dôvodov uvedených v čl. 14 dohovoru zaobchádzalo v napadnutom konaní rozdielne oproti iným osobám v rovnakých situáciách a že takto proti nemu v danej veci postupoval krajský súd.

Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 14 dohovoru napadnutým postupom

a rozhodnutím krajského súdu, nezistil medzi týmto článkom dohovoru a namietaným porušením tohto práva ústavne relevantnú (priamu) súvislosť, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. žiadosťou o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2012